

BRÂNDUȘA VRÂNCEANU

ULTIMUL VAGON

povești de trăit frumos

Ilustrații: Elena Ciolacu

editura
Σοφία

București

Cuvânt înainte

Viața, copii, e o călătorie! Una deloc ușoară și nici lipsită de primejdii, asta trebuie s-o știți de la bun început. Fiecare dintre noi are propria călătorie, care nu se aseamănă cu a altcuiva. Cum ne va fi peregrinarea, numai de noi depinde, avem deplina libertate să alegem: o expediție veselă, bogată în culori și lumini, plină de experiențe și întâmplări frumoase, făcută împreună cu prieteni și oameni dragi, sau... un târâș mohorât, întunecat, cenușiu, trist, obositor și singuratic, furișat parcă pe sub nori plumburii.

Vedeți voi, copii, călătoria aceasta începe în ziua în care venim pe lume și se sfârșește atunci când ajungem în Împărăția lui Dumnezeu! Domnul, Care știe că nu va fi ușor, nu ne lasă singuri. Ne dăruiește ajutoare și călăuze, care să ne ajute să nu cădem în capcane sau în prăpăstii. În primul rând, ne face cadou familia (părinți, bunici,

frați și surori mai mari), apoi, învățătorii, profesorii, duhovnicii – toți, oameni care ne iubesc și care, mai mari și mai înțelepți decât noi fiind, ne pot da sfaturi bune cu privire la drum. Numai să îi ascultăm și să le urmăm sfatul!

Ne mai dăruiește Bunul Dumnezeu și cărțile. Da, da, cărțile! Fiece carte e o viață în mic, fiecare carte spune-o poveste de viață, din fiecare carte poți învăța ceva important! Ce puteți învăța, de pildă, din cartea aceasta, pe care o țineți acum în mâini? Păi, eu zic că ați putea învăța, bunăoară, care sunt unele dintre cele mai mari primejdii cu care vă puteți întâlni, în călătoria voastră, și prin care anume mijloace le puteți ocoli, ca să nu le lăsați să vă rătăcească printre umbre. Puteți descoperi cum să faceți deosebirea între strălucirea reală a nestematelor și scânteierea mincinoasă a sticlei colorate. Mai puteți afla, de pildă, Cine anume ne așteaptă, mereu, în ultimul vagon al trenului cu care călătorim, în caz că ni se face teamă de neguri sau ne pătrunde gerul până la os...

Sunt și eu împreună-călătoare cu voi în acest tren, dragii mei! Să ne urăm unii altora drum bun, călătorie plăcută, și să ne revedem la capătul ei, mai buni, mai frumoși, mai înțelepți, exact oamenii pe care i-a gândit Dumnezeu, când ne-a pus pe cale...!

Brândușa Vrânceanu

Privilegiul¹ de a face un dar

Lumina focului din bătrânul cămin al și mai bătrânei lor căsuțe strecura ocheade sclipitoare prin întreaga încăpere, dăruind luciri adânci lemnului de mahon al mobilelor grele, și culori aprinse, delicaților bujori de pe tapet.

Întins pe covorul albastru, de Persia (deși, acum, puțin cam spălăcit și tocit de ani), moștenit de la bunici, Simon citea cea mai nouă carte primită în dar de la tatăl său: *Călătoriile lui Gulliver*. Se adâncise așa de mult în lectură, încât, pentru el, nu mai exista nici căsuța, nici orașelul lor liniștit, de munte, cu străzi înguste, deasupra cărora numai vântul și ploaia mai rostogoleau umbre și freamăt, la ora aceea destul de târzie. Practic, nici nu se mai afla acolo, pe covor, între

¹Privilegiu – avantaj, favoare, drept personal, pe care nu-l au și alții, și care e stabilit sau acordat de un suveran.

fotoliile pe care stăteau părinții lui, citind, la rându-le. Era cufundat în mare, împreună cu Gulliver, ajutându-l să tragă la țarmul liliputean flota inamică din Blefuscu¹. Așa se face că nu auzi puternicele ciocănituri în ușa de la intrare. Și nici nu-l zări pe tatăl lui, cum se ridică, uimit, și cum coboară la parterul în întregime ocupat de mica și cocheta librărie pe care o conducea, să vadă ce musafir le sosește, așa, pe neașteptate, în prag de noapte. Se dezmetici și se întoarse din Liliput doar atunci când în încăpere răsună o voce ascuțită și aspră, o voce pe care o cunoștea foarte bine și pe care, Dumnezeu să îl ierte, n-o plăcea deloc: vocea stră-mătușii Coralia. Adică, mătușa tatălui său. Bătrâna tocmai spunea:

– După câte văd, educația copilului vostru nu s-a îmbunătățit, de la ultima mea vizită. În loc să vină să mă salute, stă acolo, pe covor, și citește, prefăcându-se că nu știe că sunt aici.

– Mătușă Coralia, chiar nu știam, eram foarte captivat de acțiunea cărții! se apără Simon, închizându-l pe Gulliver între copertele cartonate și ridicându-se să o întâmpine, la rândul lui, pe musafiră. Sărut-mâna, bine ați venit!

– Hm... și ce carte e asta, de te poate captiva așa? Cu siguranță, nu una de matematică... pufni, disprețuitor, stră-mătușa, întinzând o mână

¹Capitolul V din *Călătoriile lui Gulliver* de Jonathan Swift.

slabă și uscată spre cartea pe care copilul o ținea la piept și ciocnind cu unghia în cotorul ei.

– *Călătoriile lui Gulliver*, mătușă! răspunse băiatul, înflăcărat. O carte extraordinară, pe care mi-a dăruit-o tata azi.

– Eu nu pot pricepe de ce ți-o fi lăsat bietul frate-meu tocmai ție moștenire librăria, dintre toți copiii lui! Își întoarse vizitatoarea acreala către nepotul ei. Nu ai nici un strop de vână de negustor și nu vei fi în stare niciodată să legi laolaltă două capete de ață! Cum să faci avere, când tu, de îndată ce-ți sosește un transport de cărți, îi dăruiești lui fiu-tău câte un exemplar din fiecare? Mă mir că nu le dai pe toate, gratis, copiilor de prin vecini!

Simon și tatăl lui schimbară, pe sub gene, o scurtă privire amuzată. Din *Gulliver*, primiseră, în ziua aceea, câte un exemplar, tot cadou, și Albert, și Diana, prietenii lui Simon, copiii vecinilor.

– Lasă, tanti, că nu dă librăria faliment din atâta lucru! se apăra tânărul librar. Mai mare-i bucuria că le place copiilor să citească. Dar cum se face că ești aici, în oraș, la o oră atât de târzie? Și de ce nu ne-ai anunțat că vii? Te-aș fi așteptat la stația diligenței¹.

¹ Diligență – trăsură mare, acoperită, cu care se făcea în trecut transportul regulat de poștă și de călători pe distanțe lungi.

– Să-ți pregătesc ceva de mâncare, tanti Coralie? interveni și stăpâna casei, care se întorsese în cameră, după ce aranjase, în odaia de oaspeți, bagajul musafirei.

– Nu, nu mănânc, am îmbucat ceva la ultimul han la care am poposit. Și nu sunt de părere că a cina de două ori, într-o singură seară, poate fi considerat un act de cumpătare creștinească. În multe locuri de pe pământ se moare de foame, nepoată! Nu, hotărât lucru, voi, aici, nu știți să vă chivernisiți¹ deloc! Risipă, risipă și iar risipă...

Tânăra doamnă a casei nu mai îndrăzni să-și întrebe oaspetele dacă dorește măcar un pahar cu apă, de teamă să nu audă că irosește prețiosul lichid, în dauna băștinașilor din Africa. Așezată pe fotoliul de pe care se ridicase nepotul ei în urmă cu câteva minute, Coralie privi în jur.

– Văd că toate au rămas întocmai ca pe vremea răposatului meu frate. N-ați avut părăluțe să schimbați barem tapetul de pe pereți... deși bine ar fi fost să o faceți. Auzi acolo, bujori! Nu mi-au plăcut niciodată florile astea. Și-apoi, numai zăltații² își zugrăvesc bujori pe ziduri. Dacă stau bine și mă gândesc, ai avut și tu cui te izbi³,

¹ A se chivernisi – a-și administra bunurile, veniturile, a-și conduce bine viața.

² Zăltat – scrântit, smintit.

³ A se izbi cuiva – a se asemăna cu cineva.

în neam... dădu ea din mână, plictisită. Să nu vă temeți, că nu rămân! Măine dimineață plec mai departe. Sunt în drum spre Expoziția de Artă din comitatul¹ vecin. Nici nu m-aș fi oprit în oraș, dacă nu s-ar fi îmbolnăvit surugiul². Auzi, acolo, lipsă de organizare și logică, în sistemul nostru de transport: să ai cai de schimb, pentru diligență, dar surugii de schimb să n-ai! Nu știu, zău, încotro merge lumea asta... Simon, ție nu ți-a spus nimeni că nu e frumos să te holbezi³ la oameni?

La masa de prânz de a doua zi, imediat după ce mămica aduse desertul, Simon își ridică spre tăticul ochii încercându-și de gândurile de peste noapte.

– Tata... iartă-mă, pot să te întreb ceva?

Bărbatul îi zâmbi.

– Sigur, băiatul tatii! Măcar de-aș ști eu să-ți răspund la toate întrebările...

– E-adevărat ce a spus mătușa Coralia?

¹ Comitat – unitate administrativ-teritorială, în unele țări, condusă de un conte.

² Surugiul – vizitiu care conducea (călare pe unul dintre cai) diligențele, poștalioanele sau trăsurile boierești.

³ A se holba – a se uita la cineva sau la ceva cu ochii măriți de curiozitate, de spaimă etc.